

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot voorziening in publieke inspraak met betrekking tot de opstelling van bepaalde plannen en programma's betreffende het milieu en tot wijziging van de Richtlijnen van de Raad 85/337/EEG en 96/61/EG

(2001/C 154 E/12)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 839 def. — 2000/0331(COD)

(Door de Commissie ingediend op 18 januari 2001)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 175, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De gemeenschapswetgeving op het gebied van het milieu beoogt bij te dragen tot het behoud, de bescherming en de verbetering van de kwaliteit van het milieu en tot de bescherming van de gezondheid van de mens.
- (2) De communautaire milieuwetgeving behelst de bepalingen op grond waarvan de autoriteiten en andere instanties beslissingen nemen die aanmerkelijke gevolgen voor het milieu alsmede voor de persoonlijke gezondheid en het persoonlijke welzijn kunnen hebben.
- (3) Daadwerkelijke publieke inspraak bij het nemen van beslissingen stelt het publiek in staat uitdrukking te geven aan, en stelt de besluitvormers in staat rekening te houden met de meningen en de bezorgdheid die van belang kunnen zijn voor deze beslissingen, waardoor de aanspreekbaarheid en de doorzichtigheid van het besluitvormingsproces worden vergroot en tot de publieke bekendheid met milieuaangelegenheden wordt bijgedragen.
- (4) Inspraak, waaronder inspraak door verenigingen, organisaties en groepen, in het bijzonder niet-gouvernementele organisaties die de milieubescherming bevorderen, moet bijgevolg worden aangemoedigd.
- (5) Op 25 juni 1998 heeft de Europese Gemeenschap het Verdrag van de VN/ECE betreffende de toegang tot informatie, publieke inspraak bij besluitvorming en de toegang tot de rechter inzake milieu-aangelegenheden, hierna „het Verdrag van Aarhus” genoemd, ondertekend. Het Gemeen-

schapsrecht dient met het oog op de ratificatie ervan door de Gemeenschap aan dit verdrag te worden aangepast.

- (6) Een van de doelstellingen van het verdrag is de waarborging van rechten inzake publieke inspraak bij bepaalde vormen van milieubesluitvorming teneinde bij te dragen tot de bescherming van het recht in een milieu te leven dat voor de persoonlijke gezondheid of het persoonlijke welzijn bevorderlijk is.
- (7) Artikel 6 van het Verdrag van Aarhus voorziet in publieke inspraak bij beslissingen betreffende specifieke in bijlage I bij het verdrag opgesomde activiteiten en betreffende niet opgesomde activiteiten welke aanzienlijke gevolgen op het milieu kunnen hebben.
- (8) Artikel 7 van het Verdrag van Aarhus regelt publieke inspraak inzake plannen, programma's en beleid betreffende het milieu.
- (9) Artikel 9, leden 2 en 4, van het Verdrag van Aarhus regelt de toegang tot gerechtelijke of andere procedures voor het instellen van beroep tegen de materiële of formele wettigheid van handelen of nalaten dat aan de inspraakbepalingen van artikel 6 van het verdrag is onderworpen.
- (10) Er dient ten aanzien van andere richtlijnen op milieugebied die de overlegging door de lidstaten van plannen en programma's betreffende het milieu verlangen in publieke inspraak te worden voorzien in overeenstemming met de bepalingen van het Verdrag van Aarhus, met name met artikel 7.
- (11) Richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten ⁽¹⁾ en Richtlijn 96/61/EG van de Raad van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging ⁽²⁾ dienen te worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat zij volkomen met de bepalingen van het Verdrag van Aarhus, met name met artikel 6 en artikel 9, leden 2 en 4, verenigbaar zijn.

⁽¹⁾ PB L 175 van 5.7.1985, blz. 40, Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 97/11/EG (PB L 73 van 14.3.1997, blz. 5).

⁽²⁾ PB L 257 van 10.10.1996, blz. 26.

(12) Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel zoals neergelegd in artikel 5 van het Verdrag, kunnen de doelstellingen van de voorgestelde maatregel niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt en kunnen deze derhalve beter door de Gemeenschap worden verwezenlijkt. Deze richtlijn beperkt zich tot het vereiste minimum om deze doelstellingen te bereiken en gaat niet verder dan hiertoe nodig is,

HEBLEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Publieke inspraak betreffende plannen en programma's

1. Voor de toepassing van dit artikel betekent „publiek”: een of meer natuurlijke of rechtspersonen en, in overeenstemming met de nationale wetgeving of praktijk, verenigingen, organisaties of groepen ervan.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat het publiek in een vroeg stadium daadwerkelijk de gelegenheid krijgt tot inspraak bij de opstelling en herziening van de plannen of, naar gelang van de omstandigheden, programma's die krachtens de bepalingen in bijlage I bij deze richtlijn dienen te worden opgesteld.

Met het oog daarop zorgen de lidstaten ervoor dat:

- a) het publiek door middel van openbare aankondigingen of op een andere passende wijze in kennis wordt gesteld van alle voorstellen voor dergelijke plannen of programma's of voor de herziening ervan en dat het publiek relevante informatie betreffende dergelijke voorstellen ter beschikking wordt gesteld;
 - b) het publiek gerechtigd is opmerkingen en meningen kenbaar te maken voordat beslissingen betreffende de plannen en programma's worden genomen;
 - c) bij het nemen van deze beslissingen naar behoren rekening met de resultaten van de publieke inspraak moet worden gehouden.
3. De lidstaten stellen het publiek vast dat tot inspraak in het kader van lid 2 gerechtigd is, hieronder begrepen de betrokken niet-gouvernementele organisaties, zoals die welke de milieubescherming bevorderen.

De nadere regelingen inzake publieke inspraak krachtens dit artikel worden door de lidstaten zodanig vastgesteld dat brede inspraak door het publiek is gewaarborgd.

Er wordt in redelijke termijnen voorzien, die voor elk van de verschillende fasen van de door dit artikel vereiste publieke inspraak voldoende tijd geven.

Artikel 2

Wijziging van Richtlijn 85/337/EEG

Richtlijn 85/337/EEG wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 1, lid 2, worden de volgende definities toegevoegd:

„het publiek: een of meer natuurlijke of rechtspersonen en, in overeenstemming met de nationale wetgeving of praktijk, verenigingen, organisaties of groepen ervan;

het betrokken publiek: het publiek dat wordt getroffen of kan worden getroffen door, of dat belang heeft bij de vergunningsprocedure; in het kader van deze definitie worden niet-gouvernementele organisaties die de milieubescherming bevorderen en aan de in de nationale wetgeving neergelegde eisen voldoen geacht een belang te hebben.”

2. Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

a) De leden 2 en 3 komen als volgt te luiden:

„2. De lidstaten zorgen ervoor dat het betrokken publiek in een vroeg stadium daadwerkelijk de gelegenheid krijgt tot inspraak bij de vergunningsprocedure. De leden 3, 4 en 5 zijn in verband met deze inspraak van toepassing.

3. Het publiek wordt door middel van openbare aankondigingen of op een andere passende wijze in een vroeg stadium van de vergunningsprocedure en uiterlijk zodra informatie kan worden verstrekt in kennis gesteld van:

- a) de aanvraag voor een vergunning;
- b) het feit dat het project aan een milieueffectbeoordelingsprocedure is onderworpen en, voor zover van toepassing, het feit dat artikel 7 van toepassing is;
- c) bijzonderheden betreffende de bevoegde autoriteiten die voor het nemen van de beslissing verantwoordelijk zijn of waarbij relevante informatie kan worden verkregen of waaraan opmerkingen of vragen kunnen worden voorgelegd;
- d) de aard van de mogelijke beslissingen of, voorzover van toepassing, de ontwerpbeslissing;
- e) de ingevolge artikel 5 verzamelde informatie;
- f) de belangrijkste rapporten en adviezen die in de loop van de vergunningsprocedure aan de bevoegde instantie(s) zijn verstrekt, waaronder de door de krachtens lid 1 geraadpleegde instanties uitgebrachte adviezen betreffende de aanvraag;

g) de tijdstippen waarop, de plaatsen waar en de wijze waarop de relevante informatie beschikbaar wordt gesteld;

h) bijzonderheden inzake de regelingen betreffende publieke inspraak die ingevolge lid 5 zijn vastgesteld."

b) De volgende leden 4 en 5 worden toegevoegd:

„4. Het betrokken publiek is gerechtigd aan de bevoegde instanties opmerkingen en meningen kenbaar te maken voordat de beslissing over de vergunningsaanvraag wordt genomen.

5. De nadere regelingen betreffende de informatieverstrekking aan het publiek, bijvoorbeeld door aanplakbiljetten in een bepaald gebied of publicatie in de plaatselijke nieuwsbladen en de raadpleging van het betrokken publiek, bijvoorbeeld schriftelijk of door een openbare enquête, worden door de lidstaten vastgesteld. Er wordt in redelijke termijnen voorzien, die voor elk van de verschillende in dit artikel bepaalde fasen voldoende tijd geven."

3. Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

a) In lid 1, onder b), wordt „Milieu-Effect-Beoordelingsprocedure” vervangen door „vergunningsprocedure”.

b) Lid 2 komt als volgt te luiden:

„2. Wanneer een lidstaat die krachtens lid 1 informatie ontvangt, aangeeft dat hij voornemens is aan de vergunningsprocedure deel te nemen, dient de lidstaat op het grondgebied waarvan het project zal worden uitgevoerd, voor zover hij dit nog niet heeft gedaan, de desbetreffende lidstaat de krachtens artikel 6, leden 3 en 5, te geven of ter beschikking te stellen informatie toe te sturen."

c) Lid 5 komt als volgt te luiden:

„5. De nadere regelingen voor de tenuitvoerlegging van dit artikel worden door de betrokken lidstaten vastgesteld en zijn van die aard dat het betrokken publiek op het grondgebied van de getroffen lidstaat daadwerkelijk de gelegenheid krijgt tot inspraak bij de vergunningsprocedure betreffende het project."

4. In artikel 9 komt lid 2 als volgt te luiden:

„2. De bevoegde autoriteit of autoriteiten stelt respectievelijk stellen elke lidstaat die ingevolge artikel 7 is geraadpleegd door toezending van de in lid 1 van deze verordening bedoelde informatie in kennis.

De geraadpleegde lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat deze informatie het betrokken publiek op zijn grondgebied beschikbaar wordt gesteld."

5. Het volgende artikel 10 bis wordt ingevoegd:

„Artikel 10 bis

De lidstaten zorgen ervoor dat, in overeenstemming met het toepasselijke nationale rechtssysteem, het betrokken publiek toegang heeft tot een beroepsprocedure voor een gerecht of een andere bij wet ingestelde instantie om de materiële of formele wettigheid aan te vechten van besluiten, handelingen of nalatigheden die aan de publieke-inspraakbepalingen van deze richtlijn zijn onderworpen.

Een dergelijke procedure moet snel en doeltreffend zijn en mag niet onbetaalbaar duur zijn."

6. Bijlage I wordt gewijzigd in overeenstemming met bijlage II bij de onderhavige richtlijn.

Artikel 3

Wijziging van Richtlijn 96/61/EG

Richtlijn 96/61/EG wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

a) in punt 10 wordt de volgende alinea toegevoegd:

„voor de toepassing van punt b) wordt elke wijziging of uitbreiding van een exploitatie, voor zover een dergelijke wijziging of uitbreiding op zich aan de in bijlage I genoemde passende criteria of drempelwaarden voldoet, geacht belangrijk te zijn”;

b) de volgende punten 13 en 14 worden toegevoegd:

„13. het publiek: een of meer natuurlijke of rechtspersonen en, in overeenstemming met de nationale wetgeving of praktijk, verenigingen, organisaties of groepen ervan;

14. het betrokken publiek: het publiek dat wordt getroffen of kan worden getroffen door, of dat belang heeft bij de besluitvorming betreffende de afgifte of de bijstelling van een vergunning of van de vergunningsvoorwaarden; in het kader van deze definitie worden niet-gouvernementele organisaties die de milieubescherming bevorderen en aan de in de nationale wetgeving neergelegde eisen voldoen, geacht een belang te hebben."

2. In artikel 6, lid 1, eerste alinea, wordt het volgende streepje toegevoegd:

„— de voornaamste alternatieven die door de aanvrager zijn bestudeerd in de vorm van een samenvatting.”

3. Artikel 15 wordt als volgt gewijzigd:

a) Lid 1 komt als volgt te luiden:

„1. De lidstaten zorgen ervoor dat het betrokken publiek in een vroeg stadium daadwerkelijk de gelegenheid krijgt tot inspraak bij de besluitvormingsprocedure betreffende de afgifte of de bijstelling van een vergunning of van de vergunningsvoorwaarden. De procedure van bijlage V is in verband met deze inspraak van toepassing.”

b) Het volgende lid 5 wordt toegevoegd:

„5. Wanneer een beslissing is genomen, stelt de bevoegde autoriteit het publiek in overeenstemming met de passende procedures in kennis en stelt zij het publiek de volgende informatie ter beschikking:

a) de inhoud van de beslissing, waaronder een afschrift van de vergunning en van alle voorwaarden en alle verdere bijstellingen; en

b) de redenen en overwegingen waarop de beslissing is gebaseerd.”

4. Het volgende artikel 15 bis wordt ingevoegd:

„Artikel 15 bis

Toegang tot de rechter

De lidstaten zorgen ervoor dat, in overeenstemming met het toepasselijke nationale rechtssysteem, het betrokken publiek toegang heeft tot een beroepsprocedure voor een gerecht of een andere bij wet ingestelde instantie om de materiële of formele wettigheid aan te vechten van besluiten, handelingen of nalatigheden die aan de publieke-inspraakbepalingen van deze richtlijn zijn onderworpen.

Een dergelijke procedure moet snel en doeltreffend zijn en mag niet onbetaalbaar duur zijn.”

5. Artikel 17 wordt als volgt gewijzigd:

a) In artikel 1 wordt de eerste zin vervangen door:

„Wanneer een lidstaat ervan kennis draagt dat de exploitatie van een installatie vermoedelijk aanzienlijke negatieve effecten op het milieu van een andere lidstaat heeft

of wanneer een lidstaat die waarschijnlijk aanzienlijk wordt getroffen hierom verzoekt, zendt de lidstaat op het grondgebied waarvan de aanvraag voor een vergunning krachtens artikel 4 of artikel 12, lid 2, was ingediend, de andere lidstaat alle ingevolge bijlage V te geven of beschikbaar te stellen informatie op hetzelfde tijdstip als waarop hij die aan zijn eigen ingezetenen beschikbaar stelt.”

b) De volgende leden 3 en 4 worden toegevoegd:

„3. De resultaten van elk overleg ingevolge de leden 1 en 2 moeten in aanmerking worden genomen wanneer de bevoegde autoriteit betreffende de aanvraag een beslissing neemt.

4. De bevoegde autoriteit stelt elke lidstaat waarmee ingevolge lid 1 is overlegd van de beslissing betreffende de aanvraag in kennis en zendt deze de in artikel 15, lid 5, bedoelde informatie. Deze lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat deze informatie het betrokken publiek op zijn grondgebied ter beschikking wordt gesteld.”

6. Een nieuwe bijlage V wordt toegevoegd in overeenstemming met bijlage III bij de onderhavige richtlijn.

Artikel 4

Tenuitvoerlegging

De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 december 2002 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van de bepalingen. De lidstaten bepalen hoe dergelijke verwijzing dient te gebeuren.

Artikel 5

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 6

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

BIJLAGE I

BEPALINGEN BETREFFENDE PLANNEN EN PROGRAMMA'S ALS BEDOELD IN ARTIKEL 3

- a) Artikel 7, lid 1, van Richtlijn 75/442/EEG van de Raad betreffende afvalstoffen ⁽¹⁾.
- b) Artikel 6 van Richtlijn 91/157/EEG van de Raad inzake batterijen en accu's die gevaarlijke stoffen bevatten ⁽²⁾.
- c) Artikel 5, lid 1, van Richtlijn 91/676/EEG van de Raad inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen ⁽³⁾.
- d) Artikel 6, lid 1, van Richtlijn 91/689/EEG van de Raad betreffende gevaarlijke afvalstoffen ⁽⁴⁾.
- e) Artikel 14 van Richtlijn 94/62/EG van de Raad betreffende verpakking en verpakkingsafval ⁽⁵⁾.
- f) Artikel 8, lid 3, van Richtlijn 96/62/EG van de Raad inzake de beoordeling en het beheer van de luchtkwaliteit ⁽⁶⁾ (inclusief de plannen als bedoeld in artikel 3, lid 4, artikel 5, lid 4, en artikel 5, lid 5, van Richtlijn 1999/30/EG van de Raad betreffende grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, zwevende deeltjes en lood in de lucht ⁽⁷⁾).
- g) Artikel 14 van Richtlijn 1999/31/EG van de Raad betreffende het storten van afvalstoffen ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ PB L 194 van 25.7.1975, blz. 39, als gewijzigd bij Richtlijn 91/156/EEG van de Raad (PB L 78 van 26.3.1991, blz. 32).

⁽²⁾ PB L 78 van 26.3.1991, blz. 38, als gewijzigd bij Richtlijn 98/101/EG (PB L 1 van 5.1.1999, blz. 1) en aangevuld bij Richtlijn 93/86/EEG (PB L 264 van 23.10.1993, blz. 51).

⁽³⁾ PB L 375 van 31.12.1991, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 377 van 31.12.1991, blz. 20, als gewijzigd bij Richtlijn 94/31/EG van de Raad (PB L 168 van 2.7.1994, blz. 28).

⁽⁵⁾ PB L 365 van 31.12.1994, blz. 10.

⁽⁶⁾ PB L 296 van 21.11.1996, blz. 55.

⁽⁷⁾ PB L 163 van 29.6.1999, blz. 41.

⁽⁸⁾ PB L 182 van 16.7.1999, blz. 1.

BIJLAGE II

In Richtlijn 85/337/EEG, bijlage I, wordt het volgende punt toegevoegd:

- „22. Elke wijziging of uitbreiding van in deze bijlage opgenomen projecten voor zover een dergelijke wijziging of uitbreiding op zich voldoet aan de in de deze bijlage bepaalde passende criteria of drempelwaarden.”

BIJLAGE III

In Richtlijn 96/61/EG wordt de volgende bijlage V toegevoegd:

„BIJLAGE V

PUBLIEKE INSPRAAK BIJ DE BESLUITVORMING

1. Het publiek wordt (door middel van openbare aankondigingen of op een andere passende wijze) in een vroeg stadium van de besluitvormingsprocedure of uiterlijk zodra de informatie kan worden verstrekt in kennis gesteld van:
 - a) de aanvraag voor een vergunning of, naar gelang van de omstandigheden, het voorstel voor de bijstelling van een vergunning of van de vergunningsvoorwaarden, inclusief in alle gevallen de elementen die zijn opgesomd in artikel 6, lid 1;
 - b) voor zover van toepassing, het feit dat een beslissing onderworpen is aan een nationale of grensoverschrijdende milieueffectbeoordeling of aan overleg tussen de lidstaten in overeenstemming met artikel 17;
 - c) details betreffende de bevoegde autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor het nemen van de beslissing of waarbij relevante informatie kan worden verkregen of waaraan opmerkingen (of vragen) kunnen worden voorgelegd;
 - d) de aard van de mogelijke beslissingen of, voor zover van toepassing, de ontwerpbeslissing;
 - e) voorzover van toepassing, de details betreffende een voorstel voor de bijstelling van een vergunning of van de vergunningsvoorwaarden;
 - f) de belangrijkste rapporten en adviezen die bij de besluitvorming aan de bevoegde autoriteit zijn verstrekt;
 - g) de tijdstippen waarop, de plaatsen waar en de wijze waarop de relevante informatie beschikbaar wordt gesteld;
 - h) details inzake de regelingen betreffende publieke inspraak en overleg die ingevolge lid 4 zijn vastgesteld.
2. Het betrokken publiek is gerechtigd aan de bevoegde autoriteit opmerkingen en meningen kenbaar te maken voordat een beslissing wordt genomen.
3. De resultaten van het ingevolge deze bijlage gevoerde overleg moeten in aanmerking worden genomen bij de besluitvorming.
4. De gedetailleerde regelingen betreffende de informatieverstrekking aan het publiek (bijvoorbeeld via aanplakbiljetten in een bepaald gebied of publicatie in de plaatselijke kranten) en de raadpleging van het betrokken publiek (bijvoorbeeld schriftelijk of via een openbare enquête) worden door de lidstaten vastgesteld. Er moet in redelijke termijnen worden voorzien, waarbij voor elk van de verschillende fasen als bepaald in deze bijlage voldoende tijd wordt uitgetrokken.”